

Fotó: Schmidt Andrea

Michel Tournier Szegeden

Michel Tournier, Goncourt-díjas francia író volt tegnap a József Attila Tudományegyetem Francia Tanszékének vendége. A Magyarországon is ismert író-filozófus délelőtt a JATE Auditorium Maximumában hallgatók előtt tartott sikeres előadást, majd délután a tanszék tanáraival találkozott.

Tournier viszonylag későn, 43 éves korában adta ki első regényét, *Vendredi ou les Limbes du Pacifique* címmel (a magyar közönség Péntek, avagy a Csendes-óceán végvidéke címmel

ismeri), s erre 1967-ben mindjárt meg is kapta a Francia Akadémia Díját. Második regénye, a *Le Roi des Aulnes* (megjelent: A Rémkirály) 1970-ben ugyancsak nagy sikert aratott; 1971-ben Goncourt-díjat hozott szerzőjének. Magyarországon kiadták *Gaspard, Melchior et Baltazar* (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) című 1983-ban írott művét is.

Michel Tournier-vel készült interjúkat a szombati lapszámban olvashatják.

Kétszeres turistaváluta-vásárlás

Augusztus végéig 280 millió dollárt vásárolt a lakosság az éves – általában 350 dolláros – kerete terhére, és ez éppen kétszerese az elmúlt év hasonló időszakában igénybe vett dollárösszegnek. A Magyar Nemzeti Banktól kapott információ szerint az idén eddig másfél millióan éltek a turistaváluta-vásárlás lehetőségével, ami azt jelenti, hogy az egy főre eső átlagos felhasználás nem érte el a 200 dollárt. A 280 millió dollár megvásárlására egyébként mintegy 25 milliárd forintot fordított a lakosság.

Tavaly egész évben 344 millió dollárt adtak el a lakossági keretre. Ebből majdnem 300 milliót július 1-je után, amikor az évi 50 dolláros keretet 300 dollárral megemelték. Az idén a felhasználás eddig sokkal kiegyensúlyozottabb, így az év hátralevő részében már csak kisebb növekedés várható, azaz az év végére aligha duplázódik meg az 1992. évben turista célra eladott dollárösszeg.

Kinek mi jut?

Bizony, bizony, lassacskán ez is kiderül. Akik ugye igyekeztek, mára megtollasodtak. Nem a nagy nyugati kocsikban utazik a pénz (azokban is persze), hanem a sok, kicsi, csendes tulajdonos zsebében. Az utazás jelképes, hiszen a honi hazai tőke befektetett, s vár a gazdasági fellendülésre. Hogy lenne már valami szélmozgás, tisztulnának a piaci viszonyok, s az, ami a magántulajdonba került, végre pénzt fialjon! Akik pedig továbbra is a bankokban tartják megtakarított pénzüket, számolgatnak, mérlegelnek, mi legyen hát vele? Befektessék? Vállalkozzanak? Feléljék? Vagy a csökkenő kamatokkal béküljenek ki?

Megszoktuk már a demokráciát. A piacgazdaságot (ami persze még kialakulóban) dehogysis. Pedig nincs más út. Sőt, néha berzenkedünk, hogy ez és ez telerakta már a zsebet, lenyelt egy gyárat, egy kereskedőházat, a másik meg nem boldogul, mert nincs elég kezdő tőkéje, ráadásul a termelő se adja neki hitelbe az árut, a határnál meg vámot fizet, meg ugye az áfát stb., tehát előbb-utóbb bedöglök a vállalkozása.

Nagyon nehezen akarjuk megszokni, hogy a piacokon a termelői kockázat jérhére (is) lehet csak megjeleni. Az állam nem fog helyettünk kereskedni, termelni, örülni, ha egyáltalán nem kellene foglalkoznia velünk. Csak hát még ez sem megy, csikorog a gazdaság gépezete, és gyakran homokszem kerül a csapágyakba.

Ez a világ nem a nagyszívűeknek való. Felerősödött a kockázat, a kockázat. Kinek mi éri meg, kinek mi jut? A haszonért könnyen aláírkantja nevét az is, akiről dehogi hittük volna. A kijelentgetések, felfelentgetések, vádemelések, bírósági akták megszapornak. És szaporodik a mocsok is.

Pedig a magántulajdon már megvan. Annak a földnek lényegében mindegy, hogy tízezer, ezer, vagy néhány száz hektáron, ne adj isten, 60-70 hektáron műveli a gazda, ha az ő számára ez a boldogító. Az övé, azt csinál vele, amit akar.

És bizakodjunk, hogy lesz itt végül majdnem tökéletes piacgazdaság is. Igaz, legelőször nekünk, magántulajdonosoknak kell vigyáznunk az érdekeinkre.

Ki képviselhetné rajtunk kívül azt a legjobban?

Sz. Lukács László

■ Szerdán már elbizonytalánosított a Pick, ami az egész részvénypiacra rányomta bélyegét. A szakértők szerint ennek köszönhető az a változás, amely szerint az összes likvidnek mondható papír árfolyama csökkent. (Ez akár még dicsőség is lehetne a Picknek, ha a változás nem negatív.) Szerdán a 3400-as nyitóárfolyam 100 forinttal csökkent a záróig, az üzletkötések átlaga azonban még ennél is nagyobb visszaesést mutatott. Csökkent a forgalom nagysága is, amit a befektetők kivárásként értékeltnek a szakemberek.

Talán van igazság abban, hogy a Pick gyengélkedését megérzi a tőzsde, mindenesetre a tegnapi, csütörtöki tőzsdénapon nagyon álmosan indult. A nyitás után fél órával még nem kötöttek üzletet Pick részvényre, a monitoron mindössze két

■ Mérséklődő árfolyamcsökkenés

Botladozik a Pick-részvény

A hét elején a Szeged Városi Bíróság Pick Jenő kérésére, nem jogerős ítélettel, megtiltotta a névhasználatát a Pick Szeged Szalámigyár és Húsüzem Részvénytársaságnak. A hír utáni első tőzsdénapon, kedden, ennek ellenére nem változott lényegesen a Pick-részvény ára, azaz a befektetők várakozásai nem módosultak érdemlegesen. A keddi záróárfolyam – 3430 forint – mindössze húsz forinttal volt alacsonyabb a hétfőinél.

kis összegű ajánlat árválkodott. 3100-on vásároltak volna, 3300-on pedig megváltak volna néhány tucat Pick részvénytől. Az első kötésnél 3110 forintot vett valaki 10 darabot, s ezt az üzletet szűk háromnegyed óráig nem is követte újabb.

Mindössze annyi történt, hogy a vételi ajánlat felment 3155-ig, az eladási pedig lecsökkent 3250-ig. Ezen azután meg is kötötték a második üzletet, a 3000 darabos tétel be is állította az irányadó árfolyamot. Zárás előtt tíz perccel kicsit

felgyorsultak az események: a harmadik, 3205 forintos üzlet azonban már csak 80 darabos volt. A további fél tucat kötés alatt 3225-ig tornázta fel magát a papír, a kis tételű üzletkötések után végül is ezen az értéken zárt tegnap a Pick. Ez az árfolyam 75 forinttal kevesebb, mint az egy nappal korábbi záró, a héten azonban összességében 225 forintot esett a papír. Jólolni még korai lenne, de úgy tűnik, hogy nagyobb megrázkódtatás nélkül fogja túlélni a részvény a hét eleji ítélet követte bizonytalanságot. Egy mindenki számára megfelelő egyezség azonban sokat javítana a papír pozícióján.

Kovács

Emelkedő jegybanki kamatok

A Magyar Nemzeti Bank szeptember 27-én az alapkamatot 3 százalékponttal növeli – döntöttek a jegybanktanács csütörtöki ülésén. Az alapkamat változása érinti az egyes refinanszírozási hiteleket, a késedelmi kamatot és néhány értékpapírt is, amelyek kamatlába az alapkamathoz kötött. Emelkedik a váltók viszontlejárati kamatlába is.

Szeptember 24-től 2 százalékkal emelkedik az állampapír-visszavásárlási megállapodások keretében folyósított hitelek kamata, valamint a deviza-forintswap határidős ügyletek árfolyamának számításánál alkalmazott implicit kamatláb.

Szeptember 27-től egyes jegybankkamatlábak a következők szerint módosulnak:

az alapkamat évi 19 százalékról 22 százalékra növekszik;

az egy évnél hosszabb lejáratú refinanszírozási hitelek kamata 19 százalékról 22 százalékra változik;

a devizabetét ellenében nyújtott éven túli refinanszírozási hitel kamata 19 százalékról 22 százalékra nő;

a Start-hitel refinanszírozását szolgáló kölcsön kamata – az alapkamat 75 százaléka – 14,25 százalékról 16,5 százalékra nő;

ugyanígy változik az újrakezdők és pályakezdők hiteleinek refinanszírozását szolgáló kölcsön kamata, 14,25 százalékról 16,5 százalékra;

a váltók viszontlejárati kamatlába esetében alkalmazott rediszkontláb – abban az esetben, ha a viszontlejárati kamatláb és az esedékesség közötti idő nem haladja meg a 90 napot – 19 százalékról 22,2 százalékra változik.

■ Képzett és öntudatos réteget képvisel az Agrárszövetség: az agrárértelmiséget – és a mögé sorakozó falut –, nem mesédelutánokat vagy hitvitákat óhajt rendezni, vasvillával hadonászni, hanem átváltani a tudását, megoldani a mezőgazdaság problémáit, legelső sorban helyreállítani annak jövedelemtermelő képességét. Itt a történelmi pillanat: a falun született, a városban egyetemmet, főiskolát végzett, de a falura visszatelepített agrárértelmiség megszervezheti a saját politikai erejét – mondta Nagy Tamás elnök, az Agrárszövetség tegnapi szegedi sajtótájékoztatóján.

Az Agrárszövetségről – a közvélemény-kutatások adatai szerint – eddig kevesen tudták, hogy politikai párt – afféle mezőgazdasági érdekvédelmi szervezetnek tippelték. Helyzetét tekintve hézagpótló: polgári agrárpárt, amely nem ideológiát, hanem programot készít, hangsúlyozta Nagy Tamás. 1994-ben valamennyi választási körzetben indít jelölteket, és hajlandó szövetkezni – nem vérrokonsági vagy törzsi alapon – minden olyan pragmatikus politikai erővel, amelynek célkitűzései nagyban hasonlatosak az Agrárszövetségével, így a Fidesszel, az

■ Agrárszövetség: itt az idő

Vasvilla helyett érveket '94-re

Agrárkérdések: kitől jön a fény és honnan a meleg? Nyakunkon a választások

SZDSZ-szel, a Vállalkozók Pártjával, a Köztársaság Párttal. Egyelőre nehéz elképzelni az együttműködést az MSZP-vel, egyfelől, mert a szocialisták minden szépen hangzó

dolgot megígérnek, ami csak eszükbe jut, másfelől pedig, mert a Szocialista Párt átláthatatlanul összefonódott az érdekképviseletekkel. Az Agrárszövetség nyitott politikai

tömörülés, a kormánykoalíció pártjainak nézetrendszerétől azonban át nem hidalható távolság választja el.

Ö. I.

Ne robat karabojanah! CSAK TÁRCSÁZNI KELL TELEFONOS HIRDETÉSFELVÉTELÜNK VALAMELYIK SZÁMÁT, ÉS HIRDETÉSÜK BIZTOS CÉLBA ÉRI

481-444, 7-19-ig
320-239, 7-15-ig
318-999 8-12, 14-17-ig